

135 jaar lang Twente op stand - Dat best onderhouden heerenhuis

Zo kan het dus echt gaan. Het zal op een lome zaterdagmiddag in mei of juni 1997 zijn geweest. Ik fietste met mijn oudste jongen min of meer toevallig over de Wierdensestraat. In een tempo dat paste bij mijn tijd. Onwillekeurig viel mijn oog op de gebruikelijk schreeuwerige fotopresentatie van een makelaardij. Niet echt op zoek, toch maar even afgestapt om te neuzen. En daar stond het. Ik zag het meteen. Ik moest en zou. En het allermooiste was: ik wist, dat ik zou. Wat een prachtig pand. Niets meer in het lood, maar met uitstraling. Almeloze historie in een notendop. Maar ook *petite histoire*: begin jaren dertig van deze eeuw kwamen mijn overgrootouders naar Almelo. Ze kerkten bij het Leger des Heils. Dat lag ook in de Boompjes. Ik zag ze voor mijn geestesoog zo weer de oude Legerzaal binnenlopen. Wie spreekt hier nog over de rol van het toeval? Om kort te gaan: daags voor de jaarwisseling woonden we aan de Boompjes 21.

Intrigerende vraag: hoe oud zou het huis nu zijn? Wie hebben er gewoond? De namen, de tijden. Kortom, wat is de geschiedenis van het pand? De muren weten er beslist meer van, maar ze doen er wijselijk het zwijgen toe. Dit is de neerslag van die bescheiden zoektocht. Van 'heerenhuis' naar 'herenhuis'. Van toen naar nu.

We schrijven 1851: in maart van dat jaar zet de Amerikaan Singer met een kompaan een naaimachiefabriek op. In mei start in Crystal Palace de allereerste wereldtentoonstelling. Herman Melville publiceert Moby Dick en in Australië vindt men verlokkelijk goud. In Nederland overlijdt de vermaarde tuinarchitect Roodbaard en de afgescheiden predikant Van Raalte vertrekt met zijn volgelingen naar de VS. En ook in Almelo draait de wereld gewoon door. De geschiedenis van het perceel begint in 1851. In datzelfde jaar, om precies te zijn op 3 oktober, maakt notaris Mr. Jacobus van Riemsdijk een akte van scheiding en deling op. Op 9 maart van het jaar daarop volgt de inschrijving 'ten kantore van hypotheeken', zeg maar het kadaster. Vanaf dat moment is Adolf Fredrik graaf van Rechteren Limpurg eigenaar van dat onbeduidend perceeltje bouwland. Het grondstuk valt onder het Ambt Almelo (hoe kan het ook anders: de grootgrondbezittende graaf is eigenaar) en het is bekend onder de kadastrale aanduiding L 813. De plaatselijke benaming van het land waar het perceel ligt, luidt al sinds overoude tijden 'Kloosteresch'. De grootte van het perceel is 2,55 are.



Koop

We komen op streek. Het is het jaar 1874: in mei viert men het 25-jarig regeringsjubileum van Willem III. In juni valt het kabinet en per 1 oktober gaat in Rotterdam het gemeentelijk drinkwaterleidingbedrijf van start. In Amsterdam neemt men de paardentramlijn in gebruik. Ook in Almelo draaft de wereld gewoon door.

Op 2-12-1874 maakt Jelle Gabe Veening, notaris te Almelo, een akte op. De graaf verkoopt een perceel bouwland aan ene Berend Koers. Die Koers is koopman, later landbouwer en nog later timmerman te Wierden. Hij is geboren te Wierden op 17-11-1825, als zoon van Herman Hendrik Koers, grutmolenaar en koopman en Janna Eshuis. Berend trouwt te Wierden in december 1856 met Gerritdina Meijer, eveneens van Wierden afkomstig en aldaar geboren op 4 augustus in hetzelfde jaar als haar bruidegom. Zij is een dochter van Gerrit Hendrik Meijer, metselaar en Knera Schapink. Zie je nog zulke beroepen, tref je nog dergelijke voornamen?

Het echtpaar Koers koopt dus in 1874 het stuk grond voor 400 gulden. Getuigen zijn Hendrik Otto Rompelman, deurwaarder te Stad Almelo en Johannes Veldhuis, kantoorbediende. Op 5 december volgt de registratie van de akte door notaris Veening en op de 15de van diezelfde maand is de inschrijving bij het kadaster. De verschuldigde belasting voor het onbebouwde perceel is 71 cent.

Bouw

Duidelijk is, dat Koers bouwplannen heeft met het nieuw aangekochte perceel. In de akte is meer dan eens sprake van 'bouwen' en 'het te stichten gebouw'. Bovendien geeft de akte expliciet weer, dat de koper de bevoegdheid heeft 'op de zuidoostelijke scheidingslijn een steensmuur te bouwen' (...) en hij 'zal de zelfde bevoegdheid hebben met betrekking tot de noordwestelijke scheidingslijn'.

Die bouwactiviteiten moeten vrij kort na de overdracht begonnen zijn. Bij het kadaster te Zwolle worden oude kaarten bewaard, die een overzicht geven van de staat van de percelen. Op 13-3-1875 keurt men een kadastrale tekening goed. Daarop staat een aantal percelen aangegeven, de namen van de eigenaren zijn vermeld. In de nogal chaotische nummering is duidelijk te zien, dat nummers L 937 en 939 tot en met 943 in handen zijn van Van Rechteren Limpurg; L 906 is van Vos; L 936 van Quintemeijer en L 938 is eigendom van Koers. Op enkele percelen staan al gebouwen getekend, maar L 938 is nog onbebouwd. Een andere kaart, van dertig september, laat een tekening mét bebouwing zien. Het nummer blijkt gewijzigd in L 961, maar het gaat stellig om hetzelfde grondstuk.

Het bouwjaar van het huis is dus met zekerheid 1875. Nog iets preciezer: het huis zal opgeleverd zijn in de zomer van dat jaar. Tolstoj voltooit zijn prachtige Anna Karenina, De Zong volgt Mu Zong op als keizer van China.

1875: Berend Koers is eigenaar van het pand en de grond aan De Sligte.

Van Sligte naar Boompjes

Wie denkt dat de straatnaam vanaf het begin Boompjes luidt, heeft het mis. De huizen worden opgetrokken langs de Kloosterweg. Het huis ligt in de buurt, aangeduid als 'De Sligte'. Die situatie blijft echter niet lang bestaan. In het Staatsblad genummerd 68, van het jaar 1879 staat een wet vermeld: op 22-4-1879 gaat een deel van Ambt Almelo over naar Stad Almelo. De Sligte hoort daar ook bij.

Gegoochel met cijfers

Vanzelfsprekend verandert ook opnieuw - want door alle bouwwerkzaamheden in die dagen gebeurt dat wel meer - de kadastrale aanduiding. Aanvankelijk had het perceel nummer L 813, later L 905, nog later L 938, daarna L 961. Tot 1879, want vanaf die tijd is de kavel kadastraal geregistreerd onder de aanduiding: Stad Almelo, sectie B, nummer 2171. In 1888 verandert alles 'definitief': Stad Almelo, sectie B, nummer 4519. Bij die vernummering is het perceel vreemd genoeg ook kleiner geworden. Dat heeft te maken met de huizen die aan de achterzijde gebouwd worden: ook de Adastraat breidt zich in die

dagen uit. Er moet een toegangsmogelijkheid zijn achter de huizen. Vanaf die tijd meet het perceel 2,54 are.

Veelvuldige verhuur

Berend Koers heeft nooit de vruchten kunnen plukken van zijn inspanningen. Wat heet; het verloop is tragisch te noemen, want Koers overlijdt al snel. Hij wisselt het tijdelijke met het eeuwige op 25-9-1875, inderdaad: te Ambt Almelo, 'in het huis, staande in de Slighte'. Zo'n aanduiding was in die dagen klaarblijkelijk nog voldoende en dat zegt natuurlijk wel iets over de omvang van Stad en Ambt in die dagen. Openstaande vraag: heeft Koers zelf in het huis gewoond, of is hij er alleen overleden? In het bevolkingsregister van Almelo is het echtpaar namelijk nooit ingeschreven.

Dat klopt als een bus, want Gerritdina Meijer blijkt woonachtig te Wierden. Zij bewoont dus niet zelf de woning, maar verhuurt het pand blijkens de advertentie bij verkoop aan de heer W. J. F. G. ten Cate. Die woont dan in Wijk 4, nr. 38, zo valt te lezen in het bevolkingsregister over 1-7-1884 tot 1-9-1887. Ten Cate is overigens niet de eerste huurder, want in de diverse registers tot 1882 staan achtereenvolgens vermeld: G. Bennink-Janmaat, G. Bennink, J. Bennink, A. Keizer en J. Bennink; F. Bachterus (inwonend J. H. Selhorst); J.H. Selhorst jr.; P. H. Quintemeijer en ten slotte de al eerder genoemde W.J.F.G. ten Cate.

De afhandeling

De erven Koers? Zijn vrouw, Gerritdina Meijer, en hun twee zoons, Harmen Hendrik en Johan Gerard Op 15-12-1875 maakt notaris Jalink te Almelo een inventaris op. Uiteindelijk komt het op 8-3-1883 tot een officiële verdeling. De (on)roerende goederen - en dat vertegenwoordigde alles bijeen genomen een behoorlijk kapitaal - worden daartoe op 13 februari 1883 geschat door Derk Jan ter Haar, koopman, Egbert Eshuis, Gerrit Hendrikszn., landbouwer en Gerrit Hendrik van de Riet, landbouwer, allemaal woonachtig te Wierden. Zij taxeren het huis te Almelo op 2.900 gulden. De belastbare opbrengst van het perceel blijft 71 cent, maar omdat het nu bebouwd is, moet 1,60 betaald worden.

De uiteindelijke kadastrale inschrijving geschiedt op 15-3-1883. In datzelfde jaar wordt in Den Haag een telefooncentrale in gebruik genomen en de ANWB wordt opgericht.

1883: Gerritdina Meijer, weduwe van Berend Koers, is eigenaar van het pand en de grond aan de Boompjes.

De notaris Poulie
te Wierden zal Donderdagen
29 mei bij inzate en 5 juni
bij toeslag, telkens des avonds 7
uur ten huize van den heer W.
Backer te Almelo voor Mejuf-
vrouw de Wed B. Koers te
Wierden
Publiek verkoopen
Een:
Woonhuis en erf
staande in de Boompjes te Stad-
Almelo, groot 2 aren en 55 centiareen,
bewoond door den heer ten Cate.
Het huis is te bezien Woensdag
28 Mei van 10 tot 12 en 2 tot 5
uur.

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 25-5-1884.

De notaris Poulie
te Wierden, maakt bekend dat het
Huis en erf
staande in de Boompjes te Stad-
Almelo, groot 2 are 55 centiare
van Mejuffrouw de Wed B. Koers
te Wierden, is ingezet op f2850,
De toeslag blijft bepaald op
Donderdag 5 juni' s avonds
8 uur ten huize van den heer
W. Backer te Almelo.
Het huis is te bezien Woens-
dag 4 juni van 10 tot 12 en
van 2 tot 5 uur.

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 1-6-1884.

Jan Vixseboxse Bernarduszn. (1858-1890)

Gerritdina lijkt stellig van plan de woning vlot te gelde te maken, want op 11-7-1884 verkoopt zij het huis en de grond voor 2.860 gulden aan Jan Vixseboxse Bernarduszn. Op 17 juli volgt de registratie door notaris Willem Lubertus Bruist jr.

Jan is boekhouder en woont te Stad Almelo. Daar is hij ook geboren, op 9-8-1858 als zoon van Bernardus Vixseboxse en Jenneken Lulofs. Hij treedt op 6-7-1882 in het huwelijk met Maria Bos, eveneens geboren te Stad Almelo. Zij is een dochter van Jan Bos en Geesje Beerens.

Jan kent de Boompjes als zijn broekzak, want hij woonde eerder in het huis naast ons pand en zijn familie bezit een aantal woningen inde straat.

De belastbare opbrengst van het perceel is nu 2,29. Voor bebouwing moet 1,60 betaald worden. De uiteindelijke kadastrale inschrijving geschiedt op 22-7-1884. Er is meer loos in dat kalenderjaar: Grover Cleveland wordt gekozen tot president van de VS. Het vrijheidsbeeld wordt gemaakt. Paul Nipkow construeert een schijf om beelden over te seinen. Koningin Emma wordt tot regentes benoemd en in Amsterdam protesteert men massaal voor algemeen kiesrecht.

1884: Jan Vixseboxse Bernarduszoon is eigenaar van het pand en de grond aan de Boompjes.



Goede tijden, slechte tijden

De nieuwbakken eigenaars hebben de woning snel betrokken, want er staat gezinsuitbreiding op stapel. Het echtpaar heeft al een zoon, Bernard, geboren Stad Almelo op 6-8-1883 (vermoedelijk in het huis naast de latere woning van zijn ouders). Rond de tijd van aankoop van het huis is Maria in blijde verwachting van wat een dochter blijkt te zijn: Henriëtte Elisabeth, geboren te Stad Almelo op 30-7-1884. Haar geboorte is nog op een ander adres; Wijk 8, nr. 19. Dan woont de familie dus nog niet in het huis, maar de verhuizing is vóór het einde van datzelfde jaar. Lang zal het ouderlijk geluk niet duren: op 5-8-1884 sterft de jonge Bernard, de dag voor zijn eerste verjaring. De familie woont dan nog te Wijk 8, nr. 19. Een tweede klap voor het jonge gezin volgt dan op het nieuwe adres in de Boompjes: ook het dochtertje overlijdt.

*** Heden overleed tot
onze diepe droefheid ons
lieve dochtertje Henriëtte
Elisabeth, na eene lang-
durige ziekte in den ouder-
dom van bijna zes maanden.
Almelo, 23 Jan. 1885
Jan B. Vixsboxse.
M. Vixseboxse

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 25-1-1885.

Opnieuw is er weinig fortuin weggelegd voor de familie Vixseboxse-Bos, want op 25-9-1890 overlijdt Jan, slechts 32 jaar jong en nog niet eens in de kracht van zijn leven.

*** Tot mijne diepe droefheid overleed heden, na een langdurig doch geduldig lijden, mijn geliefde echtgenoot Jan B. Vixseboxse, in den ouderdom van 32 jaar.
Almelo, 25 Sept. 1890
M. Bos Wed. Jan B. Vixseboxse

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 28-9-1890.

*** Tot onze diepe droefheid overleed heden namiddag, na een geduldig en langdurig lijden, onze geliefde Zoon en Broeder Jan, in den ouderdom van ruim 32 jaar.

Almelo, 25 Sept. 1890.

Uit aller naam,

B. Vixseboxse Sr.

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 28-9-1890.

Kort daarop volgen de gebruikelijke dankzeggingen in de lokale krant; in die dagen een goede gewoonte voor de meer bemiddelde burgers:

*** Voor de vele bewijzen van deelneming ondervonden gedurende de ziekte en het overlijden van mijnen onvergetelijken echtgenoot, betuig ik bij dezen mijnen hartelijken dank.

Almelo, 7 November 1890.

Wed. Jan B. Vixseboxse - M.Bos.

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 7-11-1890.

*** Ondergeteekenden betuigen bij dezen hunnen hartelijken dank voor de deelneming ondervonden, wegens het overlijden van hunnen geliefden Zoon en Broeder Jan.

Almelo, 7 Nov. 1890

Namens allen
B. Vixseboxse Sr.

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 7-11-1890.

*** Ondergeteekenden betui-
gen bij dezen hunnen hartelijken
dank voor de deelneming onder-
vonden, wegens het overlijden
van hunnen geliefden Schoon-
zoon en Schoonbroeder S.B.

Vixseboxse
Almelo, 8 Nov. 1890
Familie Bos.

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 7-11-1890.

De situatie rond het huis en bewoners laat zich dan slechts beperkt reconstrueren. In de registers opgemaakt op 31-8-1889 en 1-5-1890 woont de expediteur Herman van Delden er met zijn gezin. Inwonend: zijn zus en een meid, Aaltje Alarm. Die Van Delden zal nog tijdenlang elders in de straat wonen en werken: 'Van Delden & Zoon, expediteurs en commissiehandelaren'. Uit hun advertenties valt op te maken, dat zij hun boterham verdienden met de handel in bouwmaterialen. Denkelijk heeft de weduwe Vixseboxse al die tijd zelf ook in het pand gewoond. Ze blijft in ieder geval wel eigenaar. Hoe dan ook: in de registers van 1-11-1891 tot 1-4-1898 staat ze vermeld in het huis. Zij blijft er nog een fikse aantal jaren. Wel heeft ze dan kostgangers over de vloer, al klinkt 'commensaal' een stuk deftiger. Zo woont J.J.G. van Houten in ieder geval tussen 1892 en 1898 in. In diezelfde tijd woont ook mr. G.J. ter Kuile op dit adres. Reageerden zij op een dergelijke advertentie?

Te Huur aangeboden
een gemeubileerde
Kamer met Alcoof
Te bevragen bij den Boekhan-
delaar Johs. Wilmes

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 23-11-1890

Maria Bos zal met hulp van haar (schoon)familie en de inkomsten uit de verhuur het hoofd boven water gehouden hebben. Ze beleeft nog net de eeuwwisseling. Op 16-5-1900 blaast zij te Stad Almelo haar laatste adem uit, op de leeftijd van 42 jaar.

Onder de hamer in Lüdeking

Dan gaat het snel, want - zo laten advertenties in de krant weten - op 11-6-1900 zal het huis aan de Boompjes door notaris Willem Lubertus Bruist jr. geveild worden in café Lüdeking aan de Markt te Stad Almelo. Opdrachtgevers zijn de erfgenamen van Maria Bos: haar vader, Jan Bos, schilder en haar broers Herman Bos, schilder en Albertus Bos, elektricien, allen wonende te Stad Almelo. Het ligt in de bedoeling bij opbod en afslag te verkopen. Leuk detail: uit één van de annonces voor deze openbare

verkoop valt direct op te maken, dat de indeling van de benedenverdieping het huis tot op de dag van vandaag ongewijzigd is gebleven.

De notaris Bruist
te Almelo zal op den Maandag
den 11 juni bij inzate
en 18 juni 1900 bij toeslag,
telkens 's avonds 8 uur, in het
café Lüdeking te Almelo,
voor den heer J. Bos en kin-
deren,
Publiek verkoopen:
Een best onderhouden
Heerenhuis

met achtergelegen tuin met
schuurtje, groot 2 A. 54
cA., gelegen a. d. Boompjes te
Stad Almelo, een en ander met
gang achteruit.

Het perceel bevat beneden: 2
kamers en suite met veranda,
voorts voorkamer met alcoof,
keuken, opkamer en kelder; bo-
ven: zitkamer met slaapkamer,
zolder en meidenkamer.

De plafonds en muurvlakken
zijn geschilderd.

Het perceel is van gas- en
waterleiding en verdere gemak-
ken voorzien. Aanvaarding uiter-
lijk 14 juli e.k.

Betaling 1 Sept. 1900.

Te bezien op werkdagen 's
morgens tusschen 10 en 11 ½ en
's middags tusschen 3 en 4 ½ uur.

Informaties geeft genoemde
notaris.

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 3-6-1900 en -
goddeels dezelfde tekst - 10-6/1761900.



Bernardus Vixseboxse Bernarduszn. (aldus een advertentie in het Twentsch Zondagsblad: loonhoutzaging in de Schuttenstraat bij de Markt, vlugge bediening, billijke prijzen!) is timmerman en architect te Stad Almelo. Hij is een broer van wijlen Jan Vixseboxse. Bernard nu, zet in op een prijs van 3.500 gulden en de prijs wordt 300 gulden gehooft. De zogenaamde inzate (dat is de inzet bij een verkoping van onroerend goed) is hiermee afgesloten en men maakt een officiële akte op in tegenwoordigheid van Nathan Meibergen, commissionair en Johannes Pieter Oggel, kandidaat-notaris, beiden wonende te Stad Almelo.

Die Bernardus Vixseboxse ondertussen had meer noten op zijn zang, want in een advertentie in het Twentsch Zondagsblad van 28-1-1900 bood hij twee 'burgerwoonhuizen' in de Boompjes te huur aan, waarvan één tegen februari en één tegen mei van datzelfde jaar. De familie Vixseboxse had dus meer bezittingen in de straat (en in die buurt trouwens).

Maar goed, terug nu naar het huis waar het allemaal om draait. Natuurlijk moest er ook bij afslag geveild worden. Bij die afslag van een hogere som wordt het perceel gemijnd door Hendrikus Vellenaar, landbouwer te Ambt Almelo, op 4.320 gulden. Toch krijgt hij het huis niet. Het pand en de grond worden uiteindelijk gegund aan de hoogste bieder, ene Hendrik Jan Hoogers. Hij betaalt 4.320 gulden voor het huis. Getuigen zijn dezelfde Johannes Pieter Oggel en daarnaast Egbert Eshuis, timmerman en aannemer. Beiden zijn woonachtig te Stad Almelo. De belastbare opbrengst van het perceel is nu 2,29 en voor bebouwing moet 2,47 betaald worden.

De erven Bos laten het ondertussen niet bij de verkoop van het huis alleen: ook de inboedel van hun overleden dochter en zuster gaat al ras onder de hamer:

De notaris Bruist te Almelo zal op Dinsdag 10 juli

a.s. 's morgens 10 uur voor den
heer J. Bos en kinderen aan
het woonhuis vroeger bewoond
door nu wijlen Mej. De Wed. J.
Vixseboxse, geb. Bos, a.d.
Boompjes te Stad Almelo à con-
tant
Publiek verkoopen
een net onderhouden
Inboedel des huizes
Te bezien Maandag 9 Juli,
's morgens 9-12 en 's middags
2-4 uur.

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 1-7-1900.

De notaris Bruist
te Almelo zal op Dinsdag 10 juli a.s.
's morgens 10 uur voor den
heer J. Bos en kinderen aan
het woonhuis vroeger bewoond door nu wijlen
Mej. De Wed. J.
Vixseboxse, geb. Bos, a.d.
Boompjes te Stad Almelo
à contant
Publiek verkoopen
een net onderhouden
Inboedel des huizes,
als notenhouten salonomieuble-
ment, buffet, linnenkast, groote
en kleinere tafel, spiegels, chiffo-
nière, diverse soorten stoelen,
fauteuils, g(..)enkast, pendules
met coupes, klok, nieuwe vul-
kachel, fornuis kachels, ledikant
met springveeren matras, bedde-
goed, waschtafels, nachtkastje,
glas- en aardewerk, keukenge-
reedschappen, petroleumtoestel,
trappen, tuinbank en wat verder
ten verkoop zal worden aange-
boden.
Te bezien Maandag 9 Juli
's morgens 9-12 en 's middags
2-4 uur.

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 8-7-1900.

Op de 18de juni maakt notaris Bruist een akte op, waarin het verloop van de veiling, althans financieel, beschreven staat. De uiteindelijke kadastrale inschrijving geschiedt op 22-6-1900. In dat jaar breekt in China de Bokseropstand uit. In Den Haag wordt de Transvaalse president Paul Kruger enthousiast onthaald. In Amsterdam staken de diamantbewerkers. Vanaf dat jaar verplicht de Leerplichtwet alle kinderen zes jaar lang naar de lagere school te gaan. In Parijs gaan de tweede Olympische Zomerspelen van start. De Nederlandse deelnemers veroveren één gouden, één zilveren en drie bronzen plakken.

1900: Hendrik Jan Hoogers is eigenaar van het pand en de grond aan de Boompjes.

Hendrik Jan Hoogers (1856-1921)

Hendrik Jan Hoogers ziet op 12-11-1856 te Weerselo het levenslicht als zoon van Engelbertus Hoogers en Aaltjen Barendsen. Als de *pater familias* overleden

is, verkast het gezin naar elders. Op 8-8-1898 volgt de inschrijving in het bevolkingsregister van Stad Almelo. Hendrik Jan moet niet onbemiddeld geweest zijn, want steeds wanneer zijn professie opgegeven moet worden, blijkt hij 'zonder beroep' te zijn. Hendrik Jan Hoogers trouwt op 19-10-1900 te Stad Almelo met Reinette Schnitger, geboren te Emmen op 23-8-1859 als dochter van Frederik Philippus Schnitger en Reinette Koopmans.

Het echtpaar Hoogers-Schnitger leeft jarenlang in de Boompjes. Een zus van hem, Gerrigje, blijkt inwonend. Zij overlijdt op 23-4-1925. Hendrik Jan is op 30-11-1921 al ad patres gegaan.

*** Voor de zeer vele be-
wijzen van deelneming, onder-
vonden bij het overlijden van
onzen innig geliefden Echtge-
noot en Broeder, den Heer
H.J. Hoogers, betuigen wij
onzen oprechten dank.

R. Hoogers-Schnitger
G. Hoogers Almelo
J.H. Hoogers Apeldoorn.

Uit: Twentsch Zondagsblad, d.d. 13-3-1921.

Reinette Schnitger (1859-1949)

Op 30-11-1921 verschijnen voor Johannes Gideonse, notaris te Almelo vier comparanten. De eerste is Johannes Hendrik Hoogers, oud-leraar, wonende te Apeldoorn. Als tweede is aanwezig Reinette Schnitger, wonende te Almelo, weduwe van Hendrik Jan Hoogers. De derde persoon is Eduard Johannes Schnitger, deurwaarder, woonachtig te Enschede. Hij verschijnt voor zichzelf en voor Anna Maria Christina Schnitger, wonende te Almelo en weduwe van Jan Hendrik Klein Bog. Als laatste compareert Jan Boom, machinefabrikant wonende te Almelo voor zichzelf en namens: Frederik Philippus Boom, beheerder van een sociëteit te 's-Gravenhage; Johannes Nicolaas de Boo, opzichter van het Agnatapark te Delft, gehuwd met Hendrika Johanna Elizabeth Boom; Reinatha Boom, huishoudster, wonende te Almelo; Giliam van Leeuwen, schilder, gehuwd met Maria Johanna Christina Boom, samen wonende te Rotterdam; Frederik Wilhelmus Boom, afdelingschef, woonachtig te 's-Hertogenbosch.

Het doel van de bijeenkomst is een boedelscheiding maken. De nalatenschap van Hendrik Jan Hoogers dient verdeeld.

Het huis aan de Boompjes, dat dan in die straat nummer 18 heeft, wordt het volledige eigendom van de weduwe van Hendrik Jan Hoogers. De uiteindelijke kadastrale inschrijving geschiedt op 9-12-1921. In dat jaar wordt meer geschiedenis geschreven. In Kopenhagen wordt wielrenner Piet Moeskops wereldkampioen bij de profsprinters. Geestverwanten van de gevangenzittende dienstweigeraar Herman Groenendaal plegen een bomaanslag op het huis van de militaire rechter. De Franse componist Charles Camille Saint-Saëns overlijdt.

1921: ReINETTE SchnITger is eigenaar van het pand en de grond aan de Boompjes.

Een nieuwe bezitter

ReINETTE heeft daadwerkelijk in het huis gewoond, maar zij heeft het ook verhuurd. Bekend is, dat in de vroege jaren dertig de machinist Johannes Hendrikus Westendorp in het pand woont. Hij is geboren te Enschede op 1812-1887 en woont aan de Boompjes met zijn wederehelft: Johanna Maria Hergelink, geboren te Stad Almelo op 11-5-1892. De uitschrijving uit de Almelse bevolkingregisters naar Hengelo vindt plaats op 17-7-1937. Mogelijk zijn er andere huurders geweest: wie het weet, mag het zeggen.

Op 31-8-1949 maakt Karel Gijs Huizink, kandidaat-notaris, wonende te Almelo als plaatsvervanger voor Hendrik Pieter Hazewinkel, notaris te Almelo een akte op. Aan de ene kant verschijnt Eduard Johannes SchnITger, zonder beroep, wonende te Enschede. Hij vertegenwoordigt ReINETTE SchnITger.

Aan de andere kant staat Arend Jan Vissink, bakker, wonende te Almelo aan de Pijlkruidstraat 4951. SchnITger verklaart het pand en de grond aan de Boompjes 21 (de nummering is dus gewijzigd!) voor 5.000 te hebben verkocht aan Vissink. Er moet een reden zijn voor deze verkoop: mogelijk voelde de oude ReINETTE haar einde naderen en wilde men de aardse zaken in orde brengen. Hoe dan ook: kort daarna, om precies te zijn op de 11de september overlijdt ReINETTE SchnITger op de gezegende leeftijd van 90 jaar. De akte wordt opgemaakt in tegenwoordigheid van Arnold Egbert Hakkert, notarisklerk en Paulina Christina Rogmans, typiste. De belastbare opbrengst van het perceel blijft gelijk: 2,29, voor bebouwing 2,47. De uiteindelijke kadastrale inschrijving geschiedt ook op 31-8-1949: Er gebeurt meer in datzelfde jaar: In Den Haag gaat de rondetafelconferentie over de verhouding Nederland-Indonesië van start. Wieleramateur Henk Faanhof behaalt de wereldtitel op de weg. In West-Duitsland worden verkiezingen voor de Bondsdag gehouden.

1949: Arend Jan Vissink is eigenaar van het pand en de grond aan de Boompjes.

Makkelijk verdiend

Arend Jan Vissink is op 18-5-1899 geboren te Rheden. Zijn vrouw Berendina Johanna Neuman aanschouwde het levenslicht te Apeldoorn op 17-2-1900. Het echtpaar woont zelf in het pand aan de Boompjes. Maar niet voor lang, want op 14-2-1951 verschijnt Vissink samen met Herman Hendrik Kamphuis, makelaar en directeur van een woningen incassobureau, wonende te Nijverdal, gemeente Hellendoorn, aan de Zonnebloemstraat 35 voor notaris Hendrik Pieter Hazewinkel. De makelaar wil zich gaan vestigen aan de Boompjes. De prijs bedraagt 12.000 gulden. Dat is lang geen slechte zaak voor Vissink, want in nog geen twee jaar verkoopt hij huis en grond aan de Boompjes 21 voor meer dan het dubbele: hij betaalde 5.000 gulden en verkoopt het vervolgens voor 12.000 piek. Getuigen zijn: Karel Gijs Huizink, kandidaat-notaris en Arnold Egbert Hakkert, notarisklerk, beiden woonachtig te Almelo. De belastbare opbrengst van het perceel blijft gelijk: 2,29, voor bebouwing 2,47. De uiteindelijke kadastrale inschrijving geschiedt ook op 14-2-1951. Wat er verder gebeurde dat jaar? De sjah van Perzië treedt in het huwelijk met een 19-jarige schone. In Tsjecho-Slowakije gaat het brood weer op de bon. Romme formeert een nieuw kabinet Drees.

1951: Herman Hendrik Kamphuis is eigenaar van het pand en de grond aan de Boompjes.

Weer een nieuwe eigenaar Kamphuis heeft denkkelijk niet zelf in het pand gewoond, maar hij heeft het zeker verhuurd, want op 29-12-1961 woont hij te Almelo aan de Schipbeekstraat 11. Hij is gehuwd met Betje Radstake. Op die 29ste december verschijnt Kamphuis voor notaris Halbe Meinte Oosterhout. Aan de andere kant compareert Gerhard Bolte in opdracht van Hendrik Wemekamp, geboren 1-5-1903, grondwerker, wonende te Almelo aan de Boompjes 21. Hij is getrouwd met Jetta Stellinga, geboren op 28-5-1907 te Rattingen (Duitsland). Het echtpaar Wemekamp-Stellinga woont dus in het huis en koopt datzelfde pand met grond van de verhuurder, Herman Hendrik Kamphuis. Men neemt daarnaast ook de in het pand aanwezige roerende goederen over. De koopprijs van het huis bedraagt 16.500 gulden, voor de rest betaalt men 1.000 gulden. De akte wordt opgemaakt in tegenwoordigheid van Albert Martinus Pot, kandidaat-notaris, wonende te Deventer en Jan Willem Brinks, notarisklerk, wonende te Almelo. De uiteindelijke kadastrale inschrijving geschiedt op 31-1962. In hetzelfde jaar wordt het geneesmiddel Softenon verboden. In de Groningse bodem blijkt zich naar schatting zo'n 150 miljard kubieke meter aardgas te bevinden. Nederland doet afstand van de soevereiniteit over Nieuw-Guinea. Neerlands troef Catharina Lodders wordt tot Miss World gekroond.

1962: Hendrik Wemekamp is eigenaar van het pand en de grond aan de Boompjes.

Intermediair

Wat er daarna allemaal met het eigendom aan de Boompjes gebeurt, is redelijk goed te volgen aan de hand van de persoonlijke wederwaardigheden van de betrokkenen. Hendrik Wemekamp, de eigenaar, overlijdt al vrij snel na de aankoop. Hij sterft te Almelo op 15-11-1962 en laat zijn vrouw, Jetta Stellinga achter als enige erfgenaam. Al eerder dit jaar heeft zij voor notaris H.M. Oosterhout een testament op laten maken. Daarin wordt bepaald, dat haar echtgenoot, Hendrik Wemekamp, de enige erfgenaam is. In het geval van zijn vooroverlijden legateert zij het levenslange vruchtgebruik van de gehele nalatenschap aan Bartholomeus Stuiver en benoemt zij tot erfgenamen, tezamen en voor gelijke delen Hendrika Stuiver en Jan Dirk Boxem.

Na het verscheiden van Hendrik Wemekamp geldt Jetta Stellinga als intermediair in een rij opeenvolgende bewoners. Zij hertrouwt namelijk met Bartholomeus Stuiver.

Jetta overlijdt te Almelo op 16-7-1969. Stuiver is dan eigenaar van het huis. Op 15-3-1978 verschijnen voor notaris Hugo Maarten Lambrechtsen Bartholomeus Stuiver, wonende te Almelo, geboren te Vledder op 30-9-1906, weduwnaar van Jetta Stellinga en van Petronella van den Helm. Daarnaast verschijnen Jan Dirk Boxem, geboren te Enschede 20-5-1934 en zijn vrouw, Hendrika Stuiver, geboren te Weststellingwerf op 1-7-1934. Op bovengenoemde datum gaan de vader, de dochter en de schoonzoon over tot scheiding en deling van de Boompjes 21. Op 22-6-1988, enkele jaren na het overlijden van Bartholomeus Stuiver verklaart notaris Lambrechtsen het zakelijk recht van gebruik en bewoning vervallen. De uiteindelijke kadastrale inschrijving geschiedt op 20 maart. 1978: Oud-minister van Economische Zaken Lubbers maakt duidelijk als ondernemer geen profijt te hebben getrokken van de door hem als minister ingevoerde investeringspremies. PSV wint de UEFA-cup (en het Nederlands elftal verliest opnieuw een wereldbekerfinale). De Italiaanse oud-premier Aldo Moro wordt ontvoerd door de Rode Brigade en Unifil-militairen vertrekken naar Zuid-Libanon.

1978: Jan Dirk Boxem en Hendrika Stuiver zijn de nieuwe eigenaars van het pand en de grond aan de Boompjes.

De stand van zaken

In de zomer van 1997 staat het huis dan opnieuw te koop. Bij toeval ontdek ik dus de foto bij makelaardij De Schakel aan de Wierdensestraat te Almelo. Spijkers met koppen dus. Op 18-6-1997 sluiten we ten kantore van De Schakel Makelaars een voorlopige koopovereenkomst. Op 23-12-1997 verschijnen we samen met het echtpaar Boxem-Stuiver voor notaris Dinand Willem Herman ter Braak. We tekenen de akte, waardoor het woonhuis met ondergrond, erf en tuin van eigenaar verandert. De uiteindelijke kadastrale inschrijving geschiedt op 24-12-1997. Toeval bestaat niet: op diezelfde dag

spreken de media over een verkooprecord van nieuwe koopwoningen. De prijzen zijn met maar liefst 8,5 % gestegen naar een gemiddelde van 296.000 gulden. Maar wie wil er nu in vredesnaam een nieuwbouwwoning als er luisterrijke behuizingen bestaan? 'Een klassiek voorbeeld van een weloverwogen en goed gedetailleerd woonhuis', heette het in 1993 in een artikel over de Boompjes in Almelo's Weekblad.

1997: Nico, Henriëtte (en natuurlijk Stijn, Ismene en Sierk) zijn de nieuwe eigenaars van het pand en de grond aan de Boompjes. Welgeteld de veertiende.

Eerder gepubliceerd in: Stad & Ambt. Uitgave Stichting Historische Kring Stad en Ambt Almelo, jrg. 8, nr. 3, juli 2000, pp. 18-20 en jrg. 8, nr. 4, oktober 2000, pp. 4-9.

Citeren staat vrij, maar dan uiteraard met bronvermelding.